

Askerskolens historie Del 3 1992 -2000-tallet

av Lars Botnen og Bente Laugerud

Lover og forordninger i denne perioden:

- 1992: *Ny kommunelov*. Skolen blir igjen kommunal.
- 1997: *Reform 97*. Grunnskolen blir 10-årig.
- 1998: *Ny Opplæringslov*. Felles for grunnskole og videregående skole.
- 2006: *Kunnskapsløftet*
- 2008: *Ny formålsparagraf i skolen*. Opplæringen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk tradisjon.
- 2010: *Nasjonal satsing på VFL; Vurdering For Læring*

Statlige vedtak-kommunal utforming

Reform 97

I 1994 kom en ny læreplan for videregående skole. Denne gikk i korthet ut på at alle elever har rett på 3-årig videregående skole, og det ble en vesentlig styrking av teori i alle fag også på yrkesfaglige linjer. Den generelle delen av læreplanverket i R 97 ble gjort felles for grunnskolen og den videregående skolen,

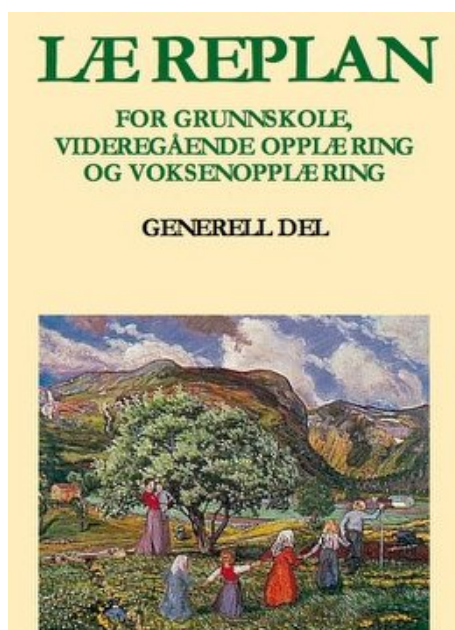

Foto: Kirke og undervisningsdepartementet

Grunnskolereformen Reform 97 var den mest omfattende siden 70-tallet. Seksåringene kom inn i skolen, og med dette ble grunnskolen 10-årig. Læreplanverket var det mest sentrale dokumentet. L 97 var todelt; en generell del og fagplanene som i motsetning til M 87 inneholdt ganske detaljerte lister over innhold og progresjon i fagene for alle trinn. KRL-faget (kristendom, religion og livssyn) erstattet kristendomsfaget, og kunst og håndverk erstattet faget forming. Barnetrinnets orienteringsfag (Ofag) ble delt i natur og miljø og samfunnsfag. Den pedagogiske plattformen i L97 var elevaktivitet, tilpasset opplæring, tverrfaglig arbeid og prosjektarbeid.

Seksåringene inn i skolen/elevtallsvekst

Hele forberedelsestiden fram mot Reform 97 og forsøk med pedagogisk tilbud til seksåringer (1986-90) dreide seg om politiske og pedagogiske spørsmål knyttet til seksåringer og skolestart. Allerede fra 1970 tallet hadde flere Askerskoler et førskoletilbud til seksåringer tilknyttet skolen (korttidsbarnehage). Blant disse var Rønningen skole med førskoletilbud fra 1977. Men de fleste foreldrene valgte å ha barna i barnehage frem til skolestart.

*Seksåringer på skolevei
Foto: Bente Laugerud*

Målet med seksårsreformen var en gradvis og myk overgang fra barnehagens lek og arbeidsformer til grunnskolens fag. En førskolelærer og en grunnskolelærer var sammen klassestyrere for hver 1.klasse, og de første årene var det stor vekt på lek. Men gradvis ble det et større fokus på skolefaglig innhold også for seksåringene. (ref Kunnskapsløftet).

Seksåringene kom inn i Askerskolen i årene 1993-95. Denne elevtallsøkningen, i tillegg til økt innflytting, krevde en betydelig utvidelse av eksisterende skolebygg og utearealer.

3000 elever i 1993 økte til 7600 10 år senere. Til sammenligning har elevtallet økt med bare 300 de siste 10 årene.

Mange skoler ble utvidet og rehabilitert, og for å skaffe tilstrekkelig plass fikk flere skoler påbygg i form av midlertidige paviljonger.

På 90-tallet ble det også bygget flere nye barneskoler i Asker; Arnestad (1992), Vardåsen (1996), Blakstad (1997) og Hvalstad (1999). I Vollen ble det også bygget ny ungdomsskole i 2002.

Utover på 2000-tallet har også en rekke skoler blitt rehabilitert, utvidet eller fått nybygg; Rønningen (2001), Hagaløkka(2002),Borgen (2004). Bondi(2011), Vettre, Solberg, Nesøya(2015) og Heggedal(2017). Landøya nye skole sto ferdig til skolestart i 2018, og Risenga står nå for tur.

Skolefritidsordningen (SFO)

Fra 1950 til 1970 tallet- var det private fritidshjem tilknyttet noen skoler. Vettre skole var en av de første som startet en privat, foreldrestyrt skolefritidsordning i 1987. Også Rønningen og Bondi startet med dette før 1990.

SFO var opphavelig et frivillig, kommunalt tilbud om tilsyn og aktiviteter for elever på 1- 4 trinn. Dette ble lovfestet ved innføringen av Reform 97. I 1994 ble SFO et kommunalt tilbud med foreldrebetaling og statlige støtteordninger. For barn med spesielle behov tilbys SFO ut barneskolen.

Kunnskapsløftet

Kunnskapsløftet er den hittil siste store skolereformen. Den ble innført i 2006 og omfattet hele skoleløpet. Reformen førte til endringer i skolens innhold, organisering og struktur. Grunnleggende ferdigheter i alle fag og tydelige kompetansemål ble definert i læreplanene på alle trinn i grunnskolen og videregående skole. Med Kunnskapsløftet ble også et nasjonalt kvalitetsvurderingssystem innført, og de første nasjonale prøvene ble gjennomført i 2004.

Askerskolen hadde hatt normerte prøver på ungdomstrinnet allerede fra 1980-tallet.

Demonstrasjonsskoler ble utpekt på grunn av oppnådde resultater på ett eller flere områder fra 2002 for å dele disse med andre skoler.

Utdanningsdirektoratet utnevnte disse, og demonstrasjonsskoler fikk et tilskudd på en halv million kroner årlig i to år. Tre askerskoler ble valgt ut; Heggedal skole i 2002 og Hvalstad skole og Vollen ungdomsskole i 2005. Ordningen med demonstrasjonsskoler ble avviklet i 2007.

Skoleporten er den statlige satsingen innen rapportering av utvikling og kvalitet i skolen. Gjennom denne foreligger årlig en rapport over utviklingen på hver eneste skole i hele landet, og hver enkelt kommune og skole får tilgang til sine resultater på nettet.

Kommunal skolepolitikk

Kulturskolen (se egen artikkel; Asker kulturskole)

I 1968 drøftet Asker skoleråd første gang tanken om en kommunal musikk-skole. 10 år senere ble Asker musikk-skole etablert.

Musikk-skolen utvidet årlig aktiviteten, og samarbeid med musikk-livet i bygda ble også etter hvert mer og mer viktig.

Musikk-skolen formidlet kvalifiserte instruktører til musikk-livet.

I 1992 ble det politisk vedtatt at alle elever i skolekorpse-ne skulle få sin undervisning i musikk-skolen. Etter at denne modellen ble innført, «Asker-

modellen», får alle som begynner i skolekorpsene i Asker automatisk elevplass i kulturskolen til vanlig elevkontingent. Fortsatt er dette en ganske unik ordning i Norge.

Da staten åpnet opp for at man også kunne få statsstøtte for å undervise i andre kulturfag enn musikk, var Asker raskt ute med å tilby undervisning i breakdance, afrikanske trommer og tegning og maling. Dette skjedde rundt 1997, og skolen byttet da navn til *Asker kommunale musikk- og kulturskole* og senere til *Asker kulturskole*.

*Askerspillet på Østre Asker gård
Foto: Rigmor Stenvik*

Kulturskolens undervisning har alltid vært desentralisert i stor grad, mens hovedbasen har vært på flyttefot. Ventelistene har alltid vært lange og kommunestyret valgte å utvide satsningen i årene 2002-2005. På det meste hadde kulturskolen ca. 1.560 elever, og kommunen ble utnevnt til «Årets kulturskolekommune» i 2003 i konkurranse med alle landets kulturskoler.

Den kulturelle skolesekken

Asker kommune har prioritert kulturskolen gjennom mange år, og den har hatt en relativt høy dekningsgrad.

I Asker samlet man alle som drev med kulturaktiviteter til grunnskolens målgruppe og utformet oppstarten av Den kulturelle skolesekken som omfattet ulike tilbud innen musikk, teater, kunst, dans, museumsbesøk mm til grunnskoleelevene på ulike trinn. Asker kommune kalte sin variant «Kultursekken» og startet i 2002/03, året før regjeringen bestemte at dette skulle bli en lovpålagt tjeneste. Asker har valgt å bestyre skolesekken selv og mottar dermed hele tilskuddet.

Kommuneloven av 1992 åpnet som sagt for muligheter for en mer kommunebasert skolepolitikk i tillegg til de statlige krav og forordninger. I Asker er derfor denne perioden preget av en langt mer aktiv skolepolitikk. Skolestyret tok en mer aktiv rolle, og i samarbeid med den lokale skoleledelse ble en rekke tiltak satt i verk og prøvd ut.

Elevmedvirkning

De Unges Kommunestyre (DUK) ble etablert i 1998. Representanter fra alle skolene, i alt 47 representanter, møter i Asker rådhus 2 ganger årlig. Allerede fra det første året fikk DUK eget budsjett, og vedtakene i de unges kommunestyre ble fulgt opp og iverksatt i henhold til dette. Målet er å sikre de unges innflytelse og gi demokratiopplæring. Budsjettet er i 2018 på 300 000 kroner, og behandling og avstemming foregår som i det virkelige kommunestyret. DUK har vedtatt flere planer mot mobbing, og en rekke trivsels- og aktivitetsfremmende tiltak rundt i kommunen.

*Beslutningsmøte i DUK.
Foto Asker kommune*

Askerskolens kommunale elevråd ble etablert høsten 2016 med representanter fra alle ungdomsskolene. Dette er et dialogforum som kan bidra med gode innspill til Asker politikere når det gjelder skole, men også barn og unges fritid.

MOT-skoler. Flere ungdomsskoler er såkalte MOT-skoler. MOT er en ideell organisasjon som ble opprettet i 1997 og har som målsetning å være en ungdoms- og samfunnsbygger som styrker ungdoms bevissthet og mot til å leve, til å bry seg og til å si nei. Organisasjonen inngår partnerskap med ungdomsskoler, videregående skoler og kommuner.

Obligatoriske kartleggingsprøver.

Fra 1988/89 ble de første kommunale kartleggingsprøvene innført primært på barnetrinnet. I 1997 ble ordningen utvidet til obligatoriske kartleggingsprøver på henholdsvis 1.,3.,6. og 9.trinn. Argumentasjonen bak dette var at når kartlegging ble gjennomført i løpet av hovedtrinnene, måtte skolen ta hensyn til resultatene i sitt videre arbeid. Prøvene ble fulgt opp med samling av lærerne. Etter to år ble de samme elevene prøvd igjen. Kartleggingsprøvene i Asker ble opprettholdt helt til de statlige prøvene kom i 2004.

Pedagogisk senter

Allerede tidlig på 80-tallet ble det opprettet et Pedagogisk senter for å bistå lærerne med gjennomføringen av læreplanene. Senteret bygget opp en stor bok- og læremiddelsamling, som skolene kunne låne via den da kommunale

*Borgen skoles bibliotek
Foto: Bente Laugerud*

budtjenesten eller besøk på senteret. Asker styrket skolebiblioteket som ressurs med egen veileder sentralt og egne bibliotekarer på hver skole.

Kurs i lesestimulering var en del av satsingen. Senteret ble også base for den kommunale veiledningstjenesten. Veileder i spesialpedagogikk hadde en fast stilling, mens de øvrige var i 3-årige engasjementer på en rekke ulike områder som for eksempel innen de obligatoriske emnene, klasseledelse,

etter hvert IKT og fag som norsk og matematikk.

Bok -og læremiddelsamlingen ble lagt ned i 2007, og alt materiellet ble fordelt ut til alle skolene.

Veiledningstjenesten ble videreført som en del av de nå sentrale stab- og støttefunksjonene med ulike satsingsområder lagt til Kompetansesenteret (nå Askers Kunnskapssenter)

Av prosjekter kan nevnes PALS (Positiv-Atferd-Støttende læringsmiljø og Samhandling), og det 4-årige prosjektet **Tidlig innsats** med mål å redusere behovet for spesialundervisning, norsk, digital kompetanse og realfag.

Innvandring og integrering

I 1980-årene økte innvandringen til Asker og dette førte til utfordringer for enkelte skoler. Kommunen fulgte opp med en egen konsulent for å bistå skolene med integreringen. Senere ble det tilsatt egen veileder i migrasjonspedagogikk. Denne stillingen ble snart utvidet til å bli inspektør for morsmåslærerne. Antall morsmåslærere økte til mellom 20 – 30. Fra 2000-tallet ble opplæringen endret til to-språklig fagopplæring, og morsmålsopplæring i skolens regi ble kun gitt til de yngste elevene.

Hagaløkka skole var den første som etablerte mottaksklasser, også kalt velkomstklasser for nyankomne innvandrere.

Elevene fikk sin første norskopplæring her. Når de behersket norsk språk tilstrekkelig til å kunne følge vanlig undervisning, gikk de over til skolene der de hører til. I dag er det velkomstklasser på Bondi, Hagaløkka og Borgen ungdomsskole.

Kommunale fagplaner

Skolestyret fattet på 90-tallet vedtak om at skoleadministrasjonen skulle utvikle lokale, kommunale fagplaner for både barne- og ungdomstrinns. Disse skulle i prinsippet bygge på faglig stoff som skolene ikke skulle kunne velge bort. Vedtaket skapte en del diskusjon, men i det store og hele ble dette gjort uten store problemer. Ved innføringen av Reform 97 ble skolens faginnhold vesentlig skjærpet, og behovet for de kommunale fagplanene falt derfor bort.

Den alternative skolen

Vektleggingen av et skoleløp for alle i en felles enhetsskole hadde som utilsiktet konsekvens at noen ikke lyktes. Det var elever som av meget sammensatte årsaker ikke fant seg til rette i sammenholdte klasser i den nokså teoretiske

God Bør sjøsettes Foto: NRK

ungdomsskolen, men som ikke falt inn under loven om spesialskoler av 1951. I Asker ble det derfor fra slutten av 80 årene opprettet alternative tilbud til disse elevene. Det var/er et frivillig tilbud til elever på 9. og 10. trinn som kunne profitere på undervisning i mindre grupper og stor praktisk tilnærming i fagene.

Disse tilbudene fikk navnet den alternative skolen i Asker.

Første sted var på Børsholmen hvor tilbud om bygging og vedlikehold av båter ble en del av undervisningen.

Denne skolen fikk navnet *Børsholmen sjøskole*. Senere ble *Ollestua skole* opprettet og til slutt *Stordammen*. Ollestua satset på film, video og drama, Stordammen på landbruk

Børsholmen sjøskole flyttet etter hvert til sjøfartsmuseet i Vollen, og skolen ble til en viss grad integrert i deler av museets virksomhet. På Børsholmen fortsatte noen lærere med aktiviteter mer rettet mot enkeltelever, samt rådgivning inn i de tradisjonelle skolene.

De alternative skolene ble evaluert i 2007 i regi av Imtec. Rapporten bekreftet at behovet for et alternativt skoletilbud var betydelig og fylte en viktig funksjon. Etter pålegg fra fylkesmannen fikk de alternative skolene fra midten av 2000-tallet status som en egen skole med egen rektor.

SOT. Samarbeid om oppveksttiltak

I 1995 ble samarbeidet mellom skoleetaten, sosialetaten og politiet, for å øke innsatsen mot dop, kriminalitet og vold blant unge, formalisert. Initiativet kom fra Justisdepartementet og senere fra politisk hold i Asker ved Bertelsenkomiteen. Dette ble kalt SLT en Statlig modell for lokale tiltak mot rus og kriminalitet. Asker kommune innførte en lokal modell som ble ledet av en styringsgruppe der representanter fra både kultur, barneverns -og skolesektoren var med. Prosjektet fikk navnet SOT- samarbeid om oppveksttiltak, og det ble ansatt egen koordinator, som fikk sin arbeidsplass hos politiet. Prosjektet stanset en periode, men ble senere videreført. SLT- koordinatoren sitter i dag i rådmannens sentrale stab, og arbeidet er videreført under navnet «*Tidlig Start*».

Internasjonalisering

Skolestyret gjorde vedtak om internasjonal satsing allerede på 1990 tallet. Eksempelvis ønsket man at Hvalstad skole skulle være internasjonal og vektlegge dette i sin profil og utvikling.

Skole- og barnehagesjefen oppfordret skolene til å delta i internasjonale prosjekter. Et av disse var Comeniusprosjektet, der EU ga midler til samarbeid mellom skoler i Europa.

Flere Askerskoler deltok i slike prosjekter på 1990-tallet.

Kvalitet og visjon

Theodor Kittelsen: Soria Moria slott

Askerskolen har utarbeidet felles standarder for et trygt og godt læringsmiljø med mål og tiltak for elever, ansatte, ledelse og skoleeier. Elever har deltatt i dette arbeidet. På midten av 1990 tallet ble det vedtatt en felles visjon for Asker som lød: «*Alle barn i Askers barnehager og skoler skal regelmessig oppleve gleden av å lykkes med noe*».

I temameldingen til kommunestyret i 2009 ble visjonen utvidet og vedtatt slik: «*Alle barn og voksne i Askers barnehager og skoler skal hver dag sees, settes krav til og oppleve gleden av å lykkes med noe*»

Realfagssatsing.

u21266601 fotosearch ©

både barnehager og skoler

Allerede tidlig i 90-årene ble det i Asker satt i gang systematisk etterutdanning av lærernes realfagkompetanse. Asker er i dag en realfagskommune med faglig og økonomisk støtte fra Utdanningsdirektoratet fram til 2019. Fortsatt er kompetanseutvikling et sentralt element som omfatter

Plusskolen

Det var en frivillig ordning, helt på linje med Kulturskolen, hvor spesielt interesserte elever fikk tilbud om ettermiddagsundervisning med kvalifiserte realfaglærere. Høsten 2000 ble det på Torstad skole opprettet en klasse med fordypning i realfag, men ordningen ble senere ikke fulgt opp.

Digital læring

Det ble fra tidlig på 1990 tallet satset på dataopplæring i askerskolen med innkjøp av utstyr, samlinger for lærerne og egen veileder både sentralt og på de enkelte skole. Utviklingen har gått rivende raskt.

Det er laget og vedtatt en Temaplan for digital læring i askerskolen 2016-2019.

Politikerne har vedtatt å bevilge penger slik at alle elever har en egen maskin; Crome Book innen 2018. Dette er nå gjennomført,

Det foreligger klare mål for elevenes digitale ferdigheter. Arbeidet med IKT skal bli en naturlig del av hvert enkelt fag, samtidig som elevene skal lære å tilegne seg og behandle informasjon, produsere og bearbeide, å kommunisere og lære seg digital dømmekraft.

Den digitale læringsplattformen *It's learning* ble innført i Askerskolen i 2003 og er en arena for kommunikasjon og samarbeid spesielt tilpasset skoler. Via dette kan skolene legge ut fagplaner, meldinger til foreldre og elever og annen informasjon.

Karaktersetting, standpunkt og eksamenskarakterer.

De lokale skolemyndighetene i Asker registrerte tidlig at det var store forskjeller mellom ungdomsskolene når det gjaldt samsvar mellom standpunkt- og eksamenskarakterer. Det ble derfor holdt samlinger med lærere i

avgangsklassene, felles tentamener ble gjennomført og rettet av lærere fra flere skoler. Arbeidet ble fulgt opp med samlinger på rektornivå. Dette førte til at diskrepansen mellom standpunkt- og eksamenskarakter ble mindre. I tillegg ble det organisert samlinger for lærerne om muntlig eksamen av samme grunn. Diagnostiske prøver på første trinn i ungdomsskolen la grunnlag for tilpasset opplæring.

Private skoler i Asker

Steinerskolen

Denne er et alternativt pedagogisk tilbud til elever fra 1.-10.klasse. Skolen holder til på Nesbru og har elever fra både Asker og nærliggende kommuner. Steinerskolen følger sin egen godkjente læreplan og har som plattform at undervisningen tilpasses den enkelte elev med fellesskapet som utgangspunkt

Vollen Montessori skole

Montessoriskolen i Vollen ble opprettet de tidligere lokalene til Gisle skole. Skolen drives som en stiftelse og bygger på Maria Montessoris pedagogiske prinsipper. Skolen har i dag om lag 70 elever fra 1.-10. trinn

Asker Internasjonale skole (AIS).

Ideen om en internasjonal skole i Asker ble lansert i 2003. Asker Næringsråd sammen med flere lokale bedrifter sto bak ideen. Det tok 10 år før skolen ble en realisert, men i 2013 startet Asker Internasjonale skole (AIS) opp i den tidligere Varehandelens Høgskole på Drengsrud. Skolen startet opp med elever på de laveste klassetrinnene, men ble gradvis en 1.-10 skole. Undervisningsspråket er engelsk, og både norske og utenlandske elever søker seg dit. Skolen drives som en stiftelse, og 85 % av utgiftene dekkes av staten.

Kommunal skolepolitikk

I 1741 kom en forordning om en skolekommisjon som skulle se til at kongens krav om skolegang i 1739 ble gjennomført. I praksis var det sognepresten som fikk ansvaret, men lensmannen og representanter for bøndene satt også i kommisjonen. Etter Formannskapslovene i 1837 ble de folkevalgte trukket mer inn, og Asker og Bærum ble egne kommuner, men var samme prestegjeld helt til 1894. I 1860 skulle politisk valgte representanter sitte i kommisjonen sammen med en lærer. Nå forsvinner også bestemmelsen om at presten skulle være formann. I 1889 ble navnet forandret til skolestyre. I praksis var nå skolen blitt de folkevalgtes ansvar. Amtet fikk en skoledirektør for å føre tilsyn med kommunene. Etter sist verdenskrig ønsket Stortinget å styre innholdet og resursbruken i grunnskolen og i praksis ble skolepolitikken igjen styrt av staten, ved Kirke og undervisningsdepartementet.

I Asker ble Sverre Løfsgård ansatt som skoleinspektør allerede i 1934. Han fortsatte i denne stillingen helt frem til 1964. I 1964 ble Leif Kielland tilsatt, og kontoret ble bemannet med flere stillinger. Primært hadde dette sammenheng med at Asker fra og med ca 1960 økte sitt folketall på grunn av stor innflytting, og en rekke skoler ble bygget. Dette var også en periode da Staten bestemte de formelle stillingene ved skolekontorene, mens det var kommunene som betalte for disse, og kunne i tillegg fatte beslutning om sekretærstillinger. I Asker ble det etter hvert opprettet 2 skoleinspektørstillinger. Inspektør 1 hadde med personalet å gjøre, og inspektør 2 hadde med pedagogiske forhold å gjøre.

Skolesjefen var statens representant i kommunen. Han/hun kontrollerte at kommunen fulgte alle retningslinjer for skoledrift som staten hadde bestemt.

Her kan de passe å gi en skjematisk oversikt over de personer som i denne perioden har vært ansvarlige for utviklingen av Askerskolen, være seg den statlige eller den kommunale norm

Skjematisk presentasjon av skolesjefer fra 1934 til 2017

Navn	Tidsrom	Tittel/kommentarer
Sverre Løfsgård	1934 - 1964	Skoleinspektør
Leif Kielland	1964 - 1984	Skoleinspektør, fra 1972 skolesjef
Thorvald Holter	1977 - 1978	Skolesjef. Vikar i Leif Kiellands permisjon
Thorvald Holter	1984 - 1987	Skolesjef
Ericka Schwarz	1987 - 1988	Skolesjef. Vikar for Holter
Ola Mo	1988 - 1990	Skolesjef.
Lars Botnen	1990 - 1994	Skolesjef
Lars Botnen	1994 - 2000	Skole- og barnehagesjef. Åremål 6 år
Tore Isaksen	2000 – 2007	Kommunalsjef. Fra 2007 som direktør

I perioden fra 2007 til 2010 var det ikke tilsatt noen sjef for skolen. Rådmannen oppnevnte først Ingun Skøelv, senere Solveig Lundeberg til å representere ham i komite for oppvekst.

Jo Fiske	2010 - 2015	Direktør for oppvekst og utdanning
Terje Larsen	2015 - 2016	Konstituert direktør for oppvekst og utdanning
Kai Erik Lund	2016 - dd	Direktør for oppvekst og utdanning

Terje Larsen   2016 -dd   Assisterende direktør for oppvekst og utdanning

Ovenfor nevnte forhold ble delvis endret ved innføring av den nye kommuneloven av 25.september 1992. Særlovgivningen for skolen ble gjort gjeldende fra juni 1993. De viktigste bestemmelsene var bortfall av kravene om skolesjef og fylkesskolesjef. Det lovfestede krav om rektor ble beholdt, men funksjonen ble gjort om til en ren kommunal lederstilling. Pålegg om lærerråd og råd for andre tilsatte falt bort. Men det ble stilt krav om skolefaglig kompetanse i kommunen over skolenivået.

Skolen ble som nevnt igjen kommunal i 1992, og Asker skolestyre fattet en rekke vedtak for å styrke skoletilbudet i kommunen. I perioden 1992-2002 fikk skolestyret økt politisk betydning. Utvalget hadde 17 medlemmer, og var det største underutvalget. Rektorene hadde møt- og uttalerett i skolestyret.

Asker omorganiserte all kommunal drift i forbindelse med innføring av den nye kommuneloven, inklusiv skoleetaten. Det ble i årene som fulgte prøvd ut flere organisasjonsmodeller, og fra 1994 til 2000 med rådmann og fire etatssjefer. I den forbindelse valgte Asker å legge barnehager og skoler inn under samme ledelse, en skole- og barnehagesjef. Denne omorganiseringen og det at kommunen nå ble gjort ansvarlig for driften av Askerskolen medførte at en lang rekke kommunale vedtak ble fattet og skolestyrets – og barnehagestyrets betydning ble betydelig styrket. Siden denne orienteringen primært omhandler Askerskolen velger vi er å trekke frem de vedtak som hadde mest betydning for skolen, men som selvfølgelig også hadde betydning for visse sider ved barnehagedriften

1993 Konfliktbehandling i Askerskolen

Dette var et samarbeid mellom lærerorganisasjonene, rektorene og skolesjefens kontor. Resultatet av gruppens arbeid ble en folder som ble delt ut til alle skolene.

1998 Handlingsplan for sosial kompetanse i Asker.

I 1992-93 ble en undersøkelse gjennomført på alle 4. og 7. klassetrinn i Asker. Arbeidet var en del av et større forskningsprosjekt kalt «Prosjekt Oppvekstnettverk», ledet av professor Terje Ogden. Hovedhensikten var å finne frem til kunnskap om hvordan barn og unge mestrer sin tilværelse og får en positiv utvikling. Arbeidsfeltet «sosial kompetanse» ble etter hvert en del av skolens dagsorden i Asker kommune. Prosjektets innhold og målsettinger ble i 1989 samlet i en egen folder, som ble distribuert til alle skolene og barnehagene.

1999 Fra barnehage til barneskole til ungdomsskole

Behovet for mer kunnskap, og det faktum at området nå var kommunalt, gjorde at skolesjefens kontor fant det nødvendig å utarbeide en samlet informasjon om barnehagene og grunnskolen i Asker, til alle foreldrene i kommunen. Denne kunnskapen ble samlet i egen folder, og den kom ut i 1999.

Informasjon og opplæring i året 2000/2001

Informasjon om alle skolerelaterte aktiviteter ble i Asker utover i nittiårene så stort at skolesjefens kontor forsøkte i år 2000 å gi en samlet oversikt over alle kommunale aktiviteter for skoleåret 2000/2001. Alle disse aktiviteter ble samlet i egen folder. Askers alternative skole ansees som en del av selve grunnskolen, og vil derfor behandles under eget punkt i denne sammenhengen.

Hva mener de foresatte om Askerskolen?

Skolestyret i Asker var ofte opptatt av hva elevenes foresatte mente om hvilket utbytte deres barn hadde av den skolen de gikk på. I budsjettet for 1998 ble de så avsatt midler til å be et eksternt meningsbyrå foreta en dyptgående undersøkelse om hele 60 forhold knyttet til klassestyreren, undervisningen, skolens kommunikasjon med eler og foresatte, miljøet i klassen og på skolen, tilfredsheten med ulike fysiske forhold ved skolen. Norsk Gallup Institutt A/S ble valgt ut til å foreta undersøkelsen, og de avgav sin rapport i 1998 på hele 38 sider, etter å ha vurdert 3 ungdomsskoler og 3 barneskoler. Gallups hovedoppsummering var: De foresatte til elevene ved de seks skolene er helhetlig sett godt fornøyd med skolen barnet går på. Hele 77 % er meget eller svært godt fornøyd. Bare 2% er svært eller meget misfornøyd. (skolene som var med var Hovedgården, Risenga og Landøya ungdomsskoler, samt Heggedal, Drengsrud og Mellom-Nes barneskoler.)

Karaktersetting, standpunkt og eksamenskarakterer

De lokale skolemyndighetene i Asker registrerte tidlig at det var store forskjeller mellom ungdomsskolene når det gjaldt samsvar mellom standpunkt- og eksamenskarakterer. Det ble derfor holdt samlinger med lærere i avgangsklassene, felles tentamener ble gjennomført og rettet av lærere fra flere skoler. Arbeidet ble fulgt opp med samlinger på rektornivå. Dette førte til at diskrepansen mellom standpunkt- og eksamenskarakter ble mindre. I tillegg ble det organisert samlinger for lærerne om muntlig eksamen av samme grunn. Diagnostiske prøver på første trinn i ungdomsskolen la grunnlag for tilpasset opplæring.

Utvikling og ny vektlegging av personalpolitikk

Såvel skoledirektørene som skolesjefene organiserte år om annet egne kurs i personalpolitikk. Dette skjedde også i Asker. Disse ble i stor grad overlatt til de lokale lærerorganisasjonene, primært Norsk Lærerlag som den desidert største. Innholdsmessig var det en gjennomgang over hvilke rettigheter og bare i liten grad hvilke plikter den enkelte lærer hadde. Over tid resulterte dette i at kommunalt ansatte foreholdt seg til en kommunal personalpolitikk, mens lærerne foreholdt seg til en statlig bestemt personalpolitikk. Dette igjen resulterte i at lærernes lojalitet rettet seg primært mot lærerorganisasjonene, ikke mot kommunen som reell arbeidsgiver

Personalpolitikk i skolen hadde frem til 1992 vært statlige forordninger om en rekke regler og rettigheter. Den nye kommuneloven medvirket til at synet på personalpolitikk fikk økt oppmerksomhet. Skolesjefen utarbeidet en prinsipiell personalpolitisk plan, som kom i tillegg til de fra før eksisterende rettigheter i forbindelse med ferie og permisjoner. Skolestyrets egen personalkomite tok nå en mer sentral plass når det gjaldt alle typer tilsetninger i lærer- og lederstillinger. Medarbeidersamtaler ble introdusert, og de første kursene i bruk av disse ble holdt i slutten av 80-årene. Medarbeidersamtale ble etter hvert obligatorisk i Asker kommune. Personalpolitikk ble etter ca 1993 en del av kommunens arbeidsgiverpolitikk.

Internvikaren

På midten av 1990-tallet ble det opprettet et eget «vikarbyrå» for Askers skoler og barnehager for å lette arbeidet med å få tak i vikarer. Dette ble organisert innenfor gjeldende lov og avtaleverk fra Kommunens Sentralforbund. Ordningen ble utvidet til å gjelde for hele kommunen fra begynnelsen av 2000-tallet.

Lederutvikling

Allerede før den nye kommuneloven kom hadde Asker satset på lederopplæring i skolen. Det var årlige samlinger der ulike konsulenter holdt kurs i ledelse ut fra den til enhver tid rådende ledelsesfilosofi og pedagogikk. Det ble arrangert studieturer til kommunens vennskapsbyer i Norden, flere europeiske land samt til USA og New Zealand. Fra Skoledirektørens kontor ble også lederutvikling vektlagt, for eksempel LIS, ledelse i skolen.

I 2005-2007 ble det gjennomført et 2-årig «Lederløft» for alle lederne i skolen og SFO i samarbeid med BI. Det ble gjennomført felles samlinger, og deltakerne leverte oppgaver som kunne være en del av BI's Masterprogram i offentlig ledelse. Dette ble videreført som del av kommunens ledelsesstrategi og inkluderte nå lederne i alle stillinger. Mange tok en Mastergrad i ledelse gjennom disse tiltakene.

FUL (FjernUtvikling av Ledere)

Dette var et frivillig tilbud fra Skolesjefens kontor, og hadde som hovedmålsetting bevisstgjøring av selve lederrollen. For skolene gjaldt det derfor synet på og forståelsen av selve rektorrollen. I prinsippet bestod det av at rektorene inngikk en skriftlig avtale om opplegget. Etatsjefen presenterte en rekke spørsmål, oppgaver, påstander som på bestemte tider ble sent ut til rektorene. Svarene ble samlet og returnert til alle rektorene. Derved oppstod dialog mellom rektorene og mellom rektorene og etatsjefen, hvor begge parter fikk anledning til å beskrive sin virkelighet

Kommunal fadderordning

Det ble det også innført en følgesvennordning for nytilsatte rektorer. Disse fikk, hvis de ønsket det, to rektorer som fadder i den første perioden i sin nye stilling. En av disse følgesvennene var plukket ut av etatsjefen, den andre kunne den nye rektoren velge selv.

Ny rektorrolle

Den nye kommuneloven førte til at rektorene fikk et mer helhetlig ansvar for den enkelte skole, inklusiv personalpolitikk og økonomi. Unntaket var fortsatt avlønning og derfor også arbeidstidsavtalene. Rektorene fikk ansvar for tilsetting av lærere ved egen skole. Bruk av intervju ble vanlig og etaten tilbød kurs i intervjuteknikk. Det viktigste i Asker ble at en lang rekke saker ble delegert til den enkelte rektor. Rektorene ble nå resultatansvarlige for sin enhet, personalmessig, økonomisk og faglig. Samarbeidsutvalgene ved en del skoler ble også i en forsøksperiode gjort om til lokale skolestyrer.

Skolestyret sto i prinsippet fritt til å behandle alle saker som angikk skolens drift. Etter mange års erfaring besluttet så skolestyret at en lang rekke saker kunne delegeres til skolens SU eller rektor. Denne delegeringen gav som konkret resultat at skolestyret fikk vesentlig bedre tid til å diskutere overordnede prioritering og forhold i askerskolen, samt tolke hvilke praktiske konsekvenser statlige prioriteringer og pålegg skulle få i Asker.

Oversikten nedenfor viser hvilke saker som ble beholdt av skolestyret, delegert til den enkelte skole ved rektor eller delegert til den enkelte skoles samarbeidsutvalg:

- **Delegert til skolestyret/skolestyrets personalutvalg:**

Formell tilsetting, oppsigelser, lengre permisjoner etter vedtatte regler, behandle rektors forslag til rehabilitering, utbygging og nybygg, forslag om sikring av skoleveier, behandle forslag om skoleskyss etter vedtatte regler.

- **Delegert til rektor:**

Intervju, utvelgelse og saksfremstilling til etatens personalutvalg – alle typer saker, enkeltvedtak i forb. med søknad om spesialundervisning, disponering av skolens tildelte budsjett, anvisning av alle skolens fakturaer, disponering av skolens tildelte undervisningstimetall og omfanget av skolens spesialpedagogiske tiltak, permisjoner etter regler i kommunens personalreglement, gi elever fri inntil 1 uke, klassesammensetning, behandle og fatte beslutning om elever som søker til Den alternative skolen i Asker, fremme forslag ifm rehabilitering, utbygging og nybygg, som deretter sendes skolestyret, brannansvarlig, IT/HMS ansvarlig

- **Delegert til skolens samarbeidsutvalg, SU:**

Virksomhet- og utviklingsplaner, Lokale læreplaner, Planer for praktisk, sosialt og kulturelt arbeid, Planer for samarbeid skole-hjem, fritidstiltak i skolens regi, Trafikkforhold innenfor skolens område, Skolens informasjonsvirksomhet, Valg av lærebøker til skolens bibliotek, Elev- og klasseturer i skolens regi, skolens ordensregler, Drift av skolens SFO, Skolens åpningstid, Utleie av skolens lokaler etter retningslinjer vedtatt av skolestyret. I denne forbindelse fungerte rektor som saksutreder og referent for SU/lokale skolestyrer.

Kommunal omorganisering

Fra 1.januar 2000 ble det en omfattende administrativ omstilling i Asker kommune. Rådmannen med 6 kommunalsjefer utgjorde fra nå av rådmannsnivået.

Etatene og etatsjefene ble fjernet, og nivået under rådmannen ble kalt tjenesteproduserende resultatsenheter. Rektorene ble med dette **tjenesteproduserende resultatsenhetsledere**, en tittel som sjelden var i daglig bruk. På skolene var det rektorer som før med samarbeidsutvalget som rådgivende organ. I 2002 ble alle styrer og utvalg som ikke var hjemlet i kommuneloven nedlagt, deriblant Asker skolestyre. Dette ble erstattet av komiteen for oppvekst og utdanning med 8 representanter og kommunalsjef. (senere direktør for oppvekst og utdanning) Brukerråd ble opprettet i stedet for samarbeidsutvalg. Brukerrådene har flertall av foreldre og elever, ingen politisk representant og rektor har ikke stemmerett.

Askerskolen har siden 2000 vært styrt via kommunale vedtak og den statlige opplæringslovens rammer og behov for statlig kontroll. Rapportering er en økt del av skolens hverdag. Det kreves innsamling til Grunnskolens informasjonssystem (GSI), Nasjonale prøver og Brukerundersøkelser. Resultatene publiseres hvert år gjennom Skoleporten (statlig rapport for

utviklingen på hver skole i Norge) og i Kostra som er en årlig tilstandsrapport for kommunens grunnskoler og barnehager.

Denne fremstillingen slutter her, men endringer er underveis i og med kommunesammenslåingen fra 1.januar 2020. Og med det skapes ny skolehistorie.

Kilder og litteratur til videre fordypning

- Askerskolen gjennom tidene. Utgitt av Asker og Bærum historielag 1969. Artikler av Per Brækken, Hans Chr.Mamen og Leif Kielland. Digibok i Nasjonalbiblioteket
http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2011012506075
- Askerskolen i går- i dag- i morgen. En artikkelsamling. Asker kommune 1989. Digibok i Nasjonalbiblioteket:
http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2013062108012
- Knut Ingar Hansen: Fra omgangsskole til åpen skole. 1998. Digibok i Nasjonalbiblioteket:
http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2009011600079
- Hans Chr. Mamen: Askers historie. Asker skolestyre 1965.
http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2013010208019
- Lokalhistoriewiki.no. Artikler om Asker og skolene.
- Lars Thue: Asker og Bærums historie. Universitetsforlaget 1984.
- KUF St.melding nr 40 " vi smaa, en alen lange "
- Utdanningsnytt.no
- www.forskningsradet.no
- <https://Skoleporten.udir.no>
- <http://Asker.kommune.no>